

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Meno:

Priezvisko:

Certifikačný test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníkov ZŠ

T 9-2009

Testová forma: A

Kontrolné číslo: 5301

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 45 minút.

Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotenú budú len odpovede správne zapísané v odpovedovom hárku k testu.

Prajeme vám veľa úspechov.

Vyhlasenie o autorstve

Toto dielo a jeho obsah (vrátane grafickej úpravy a usporiadania) je chránené autorským právom podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

Nositeľom majetkových práv k autorskému dielu je Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, ktorý je oprávnený vykonávať tie majetkové práva k dielu, ktoré sú vyhradené.

Na každé použitie tohto diela, najmä na vyhotovenie jeho rozmnoženiny, verejné prezentovanie a rozširovanie originálu diela alebo jeho rozmnoženiny predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva a spracovanie diela je potrebný predchádzajúci písomný súhlas NÚCEM-u.

Akékoľvek použitie diela bez súhlasu NÚCEM-u môže mať za následok postihnutie občianskoprávnou alebo trestnoprávnou cestou, vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nositeľovi majetkových práv alebo autorovi v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a Trestného zákona, prípadne uplatnenie iných práv NÚCEM-u vyplývajúcich mu z autorského zákona a iných právnych predpisov.

01. A keď blížili sa k mestu,
Turkyňa im zašla cestu:
A Turkyňa ako ruža,
Pekne víta svojho muža.

„A čože je tu nového?
Povedz, žienka, dač dobrého.“
„Dobrá, dobrá tu novinka:
Požehnal ti pán Boh synka.“

Úryvok je

- A** z lyrickej básne.
- B** z epickej básne.
- C** z bájky.
- D** z riekanky.

02. Básnický obraz *A Turkyňa ako ruža* sa volá

- A** zosobnenie.
- B** metafora.
- C** prirovnanie.
- D** básnický prívlastok.

03. V ktorej z možností sa vyskytuje žáner, ktorý nepatrí do ľudovej slovesnosti?

- A** riekanka, povesť
- B** balada, pieseň
- C** pranostika, rozprávka
- D** príslovie, poviedka

04. Ktorá veta bude správna so zvratným slovesom *hrať sa*?

- A** — na ulici s loptou je nebezpečné.
- B** Kto by nechcel — rolu princeznej?
- C** Málokto vie dobre — šachy.
- D** Už roky sa učím — na gitare.

05. V ktorej z možností je pravopisná chyba v podčiarknutých predložkových väzbách alebo príslovkách?

- A** Hneval sa iba naoko. Lienka jej liezla po ruke.
- B** Chorý túži po tichu. Mali navlas rovnaké tváre.
- C** Mačka sa prikráda potichu k myši. Nespoliehaj sa iba na šťastie.
- D** Pravda vyjde na vrch, ako olej na vodu. Vtom prípade máš pravdu.

06. V ktorej z možností sú všetky predložky použité správne?

- A** vyskočil s postele, hrnček s bielymi bodkami, stál so zdvihnutou hlavou, vynoril sa z tmy
- B** vyskočil z postele, hrnček s bielymi bodkami, stál so zdvihnutou hlavou, vynoril sa z tmy
- C** vyskočil z postele, hrnček s bielymi bodkami, stál zo zdvihnutou hlavou, vynoril sa s tmy
- D** vyskočil s postele, hrnček z bielymi bodkami, stál zo zdvihnutou hlavou, vynoril sa s tmy

07. V ktorej z možností v oboch slovách vyslovujeme hlásku *v* ako **v** a nie ako **f** alebo **u**?

- A** vkus, pravda
- B** vták, havran
- C** vpravo, dievča
- D** vrana, pravidlo

08. V ktorej z možností sú všetky slová napísané správne?

- A** víta, skrýša, rybyčka, priezvisko
- B** bijú sa, sila, bydlisko, prezívka
- C** umývadlo, výška, omyl, pravopis
- D** synček, rýchlik, myšlienka, vysí

09. V ktorej z možností sú správne určené gramatické kategórie podčiarknutého slova v nasledujúcej vete?

Prvé slovanské písmo zostavili solúnski bratia Cyril a Metod.

- A** mužský rod, množné číslo, nominatív, vzor hrdina
- B** mužský rod, množné číslo, nominatív, vzor chlap
- C** stredný rod, množné číslo, akuzatív, vzor vysvedčenie
- D** mužský rod, množné číslo, akuzatív, vzor hrdina

10. Ktorá z viet je dvojčlenná?

- A** Počas dňa sa veľmi ochladilo.
- B** Zotmelo sa mi pred očami.
- C** Zrána býva hustá hmla.
- D** Silno ma pichá v boku.

Symbolický cintorín

V blízkosti Popradského plesa je Symbolický cintorín obetí Vysokých Tatier. O jeho založenie sa zaslúžili predovšetkým akademický maliar Otakar Štáfl a Alojz Lutonský. Cintorín sprístupnili verejnosti v roku 1940. Obete Vysokých Tatier nie sú pochované, ale majú tu na balvanoch umiestnené pamätne tabule s dátumom, miestom a príčinou úmrtia. Uprostred Symbolického cintorína je kaplnka s drevorezom „Obetiam hôr“. Kaplnka pripomína staré spišské stavby. Vo vežičke kaplnky je zvonček s mottom „Mŕtvym na pamiatku – živým pre výstrahu“. Dookola sú rozmiestnené početné vyrezávané a maľované drevené kríže.

(V. Adamec – R. Roubal: Vysoké Tatry)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 11 – 15.

11. Z ukážky nevyplýva, že

- A uprostred cintorína stojí kaplnka so zvončekom vo veži.
- B kaplnka sa podobá na staré spišské domy.
- C cintorín sprístupnili verejnosti v prvej polovici minulého storočia.
- D na cintoríne sú rozmiestnené jednoduché drevené kríže.

12. Obete hôr sú tí, ktorí

- A zahynuli v Tatrách.
- B chcú zachrániť Tatry.
- C zdolali vrchy Tatier.
- D obdivujú Tatry.

13. Uvedte celkový počet prídavných mien v texte, pri ktorých sa rešpektuje rytmické krátenie.

- A jeden
- B dva
- C tri
- D štyri

14. Podčiarknutá veta v texte je

- A zložené súvetie.
- B priradovacie súvetie odporovacie.
- C priradovacie súvetie stupňovacie.
- D podradovacie súvetie.

15. Slovo *drevorez* je utvorené

- A** predponou.
- B** predponou aj príponou.
- C** príponou.
- D** skladaním.

16. Ktorá z možností obsahuje jeden prisudzovací sklad a štyri určovacie sklady?

- A** Na dedinách dievčatá museli povinne nosiť vrkoče.
- B** Svadby boli zakázané v čase pôstu pred Vianocami.
- C** Najkrajšou ozdobou dievčaťa bola jej usilovnosť.
- D** Po polnoci na svadbe si nevesta učesala vlasy do drdolu.

17. V ktorej z možností nevznikne ustálené slovné spojenie po doplnení slova *srdce* v správnom tvare?

- A** Čo na —, to na jazyku.
- B** Prirástlo mu k —.
- C** Bol na vyšetrení —.
- D** Spadol mu kameň zo —.

18. V ktorej vete je predmet rozvitý zhodným aj nezhodným prívlastkom?

- A** Balet so súborom naštudoval hosťujúci dirigent z Ruska.
- B** Farebné svetlá reflektorov vytvárali príjemnú atmosféru.
- C** Cez prestávku mnohí návštevníci divadla postávali pred bufetom.
- D** Diváci so zatajeným dychom sledovali tanečné kreácie princa.

19. V ktorej z uvedených viet môžeme nahradiť podčiarknuté podstatné meno tvarom osobného zámena *jemu*?

- A** Povedz Petrovi, že ho zajtra čakám.
- B** Len Petrovi môžeš dôverovať.
- C** To sa Petrovi ešte nikdy nepodarilo.
- D** Požičal som Petrovi knihu.

20. V ktorom prísloví sa nevyskytujú antonymá?

- A** Sýty hladnému neverí.
- B** So suchým aj mokré zhorí.
- C** Tichá voda brehy myje.
- D** Kto veľa chytá, málo získa.

Koniec testu.